

TARTALOM

SZERKESZTŐI ÜZENET	0. oldal
HAZAI AGRÁRGAZDASÁG	1. oldal
NEMZETKÖZI AGRÁRGAZDASÁG	4. oldal
STATISZTIKA	7. oldal
SZABÁLYOZÁSI, PÁLYÁZATI INFORMÁCIÓK	10. oldal
KIEMELT TÉMA	14. oldal

Szerkesztői üzenet

2016 fontos év az agráriumban

Nem csak különlegessé, hanem egyedülállóvá is teszi 2016-ot az a helyzet, hogy - a tervek szerint - ebben az évben minden vidékfejlesztési pályázatot ki fognak írni. Ez azt jelenti, hogy az egész agrárium meg fog mozdulni, és keresni fogja a vissza nem térítendő pályázati forrásokhoz való hozzáférés lehetőségét. A 7 eddig megjelent mellé további 59

pályázati felhívásra számíthatunk a Vidékfejlesztési Programból. Ez összességében a 385 milliárd forintos eddigi keretet további mintegy 800 milliárd forinttal toldja meg. A részletes menetrendet e lapban be is mutatjuk. Emiatt a Takarékok számára is nagyon fontos év az idei. A Takarékok Agrár Központ legújabb kezdeményezése egy olyan információs csatorna indítása, amely - az Agrár Hírmondó lehetőségeit kiaknázva - a Vidékfejlesztési Program keretében megjelenő pályázatok alapvető információit foglalja össze és juttatja el a Takarékokhoz. Az első ilyen különszám már meg is jelent. Célja az, hogy minden érintett kolléga ismerje a pályázatok peremfeltételeit annak érdekében, hogy az ügyfelekkel való tárgyalások során bizonyítani tudja tájékozottságát, felkészültségét, és proaktívan tudjon fellépni. A fokozott finanszírozói versenyben ennek jelentősége napról-napra növekszik.

Agrár Hírmondó
különszámok
érkeznek

Takarék Agrár Szakmai Napok

Hamarosan indul a Takarék Agrár Szakmai Napok újabb köre is. Az elmúlt évi kedvező tapasztalatokra építve, az aktuális témákat napirendre tűzve, februárban és márciusban ismét találkozunk agrár ügyfeleinkkel. Ezeken a beszélgetéseken az agráros ügyfelek olyan információkhoz juthatnak, amelyek könnyítik stratégiai és taktikai döntéseik meghozatalát. A legjobb példával erre talán az előrejelzések szolgálnak, amelyeket a mezőgazdasági piacokra vonatkozólag a Takarékok Agrár Központ, a Takarékok saját agrárszakmai műhelye készít. Ez is bizonyítja, hogy a Takarékok nem ülnek megszerzett pozícióikon, hanem tanulnak, fejlesztenek és olyan egyedi szolgáltatási palettát alakítanak ki, amely révén még szorosabbra fűzhetik az agráriumhoz való kötődésüket, stratégiai partnerségüket.

Üdvözlettel,

Fórián Zoltán

vezető szakértő

Takarék Agrár Központ

Hazai agrárgazdaság

Fel kell készülni a módosításokra is

Ezért hiszik sokan azt, hogy trükköznek Lázárék

Összesen ötször módosította a Miniszterelnökség rövid idő alatt azt az 5,6 milliárd forintos pályázati felhívást, amelyet trágyatároló-építések támogatására hirdetett meg tavaly novemberben az 1300 milliárd forintos Vidékfejlesztési Programban. Többen összeesküvés-elméleteket gyártanak a változtatások miatt, mivel a pályázati felhívás még a január 11-i, első beadási időszak megnyílása előtt két-három nappal is jelentősen módosult. A tárca szerint viszont éppen azért volt szükség a sorozatos korrekciókra, hogy a felhívás jobban igazodjon a gazdálkodói igényekhez, és minél többen juthassanak nagyobb összegű forrásokhoz. A változtatásoknak ugyanakkor nem minden termelő örült, mivel szerintük a kiszámíthatatlannak tartott módosítások nehezítették a pályázati felkészülést. (Forrás: agrarszektor.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Bár az előző ciklus agrár-forrásainak elköltése már nem nyomja a hivatalok vállát, a Vidékfejlesztési Program pályázatainak fokozott ütemű kiírása óhatatlanul vezet ilyen helyzetekhez. Ebből az következik, hogy nem elég a megjelenéskor megismerkedni a pályázati feltételekkel, hanem rendszeresen kell ellenőrizni a feltétel-rendszer alakulását. Ez a legtöbb mezőgazdasági termelő számára súlyos teher. Ezért javasoljuk mindenkinek, aki érintett a vidékfejlesztésben, hogy gyakran látogassanak el az alábbi oldalra: <https://www.palyazat.gov.hu/doc/4523!>

Továbbra is válságban a tejszektor

A tej áfája is csökkenhet

Bevezetné a termékutóirat a nagykereskedők kötelező regisztrációját. Január utolsó hetén dönthet a kormány a tejtermelők megsegítését célzó javaslatcsomagról, amelynek legfontosabb eleme a fogyasztói tej áfacsökkentésére vonatkozik – tudta meg a Magyar Idők. A termékutóirat elnöke szerint jó esély van arra, hogy még idén, pontosabban az év második felében 27-ről öt százalékra mérséklődjen a tej adóterhelése. Ha pedig friss termékek használatát írnák elő a közétkeztetésben, azzal az importot is vissza lehetne szorítani. (forrás: magyaridok.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

A sertéshús forgalmi adójának mérséklése a módszer újabb tesztje. Ez azt jelenti, ha sikeres a kezdeményezés (fehéredik a piac, miközben a fogyasztói ár csökken, a kereslet emelkedik) akkor a többi termékpályán is hasonló lépésekre lehet számítani. Nem véletlen, hogy egyre több szakmai szervezet kommunikál a témában. A baromfi, a tej, a hal szektor egyaránt hangoztatja ilyen irányú igényét.

A tejeselek megközelítése ugyanakkor példaértékű. A feketegazdaság problémakörét komplexen kell megközelíteni, nem elég az áfacsökkentéstől várni a „megváltást”. A nagykereskedelem ellenőrzésének szigorítása, a közétkeztetés hazai termékek felé való terelése olyan javaslatok, amelyek ezt a megközelítést tükrözik.

Hazai agrárgazdaság

5 %-os áfát kérnek

Áfacsökkentéssel emelnék a fogyasztást a haltermelők

A halászati ágazat helyzetén adócsökkentéssel lehetne javítani, ezért a szakma szerint a halászati élelmiszerek áfáját 27-ről öt százalékra kellene mérsékelni – mondta lapunknak Lévai Ferenc. A Haltermelők Országos Szövetsége és Terméktanácsa korábbi elnöke kiemelte: a lépés 2,5 milliárd forintba kerülne, mégsem járna rosszul a költségvetés.

– A halászatnak hasonló célokat kell teljesítenie, mint a többi mezőgazdasági ágazatnak. Fontos a fenntartható fejlődés, az emelkedő termelés, ám ez a terület a szerény mértékű támogatások miatt jelentős hátránnyal száll versenybe – mutatott rá az ágazat nehéz helyzetére Lévai Ferenc. Kiemelte: az uniós támogatások 99 százaléka a tengeri halászatnak szól, a tógazdasági halászat Brüsszel szótárából hiányzik, mondhatni, az ágazat a közösség kedves, de mostohagyermek. (Forrás: magyaridok.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

A tejhez hasonlóan, a halszektor sem csak a magas áfa miatt nem tud élni adottságaival. A szektor jövedelmezősége nem ad elegendő alapot ahhoz, hogy a szükséges fejlesztések terén áttörést érjenek el a halászok. Operatív programjuk persze sokat segíthet, hiszen a tavasztól várható pályázatok (szám szerint 11) 15,5 milliárd forintos keretet biztosítanak.

A komplex megközelítés e szektorban a közétkeztetés, a fogyasztást élénkítő közösségi marketing, az árakat mérséklő áfacsökkentés, a termékfejlesztés, és nem utolsósorban a technológia-fejlesztések elemeiből kell, hogy felépüljön.

Hamarosan indul a 2. kör

Lázár elárulta, mikor indulnak az újabb földlicitek

Újabb 150 ezer hektár állami termőföld eladását készíti elő a kormány – jelentette be tájékoztatóján Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter. A helyrajzi számokat és az egyéb adatokat a január végén véglegesítik, az értékesítésre szánt területek listáját pedig február elsején hozzák nyilvánosságra. Az árveréseket március 1. és március 15. között bonyolítják le változatlan áron és feltételekkel. A liciteken továbbra is helyben lakó földművesek vehetnek részt, akik a vásárlásokhoz kedvezményes hiteleket használhatnak fel, amelyeket a Magyar Fejlesztési Bank (MFB), illetve a kereskedelmi bankok folyósíthatnak. Eddig 18 nem magyar állampolgár nyert az állami földliciteken.

A közelmúltig lebonyolított liciteken 130 ezer hektárt adtak el 170 milliárd forintért. Az eladási ár a piacinál 10-20 százalékkal nagyobb volt, de akadt olyan földterület is, amely háromszoros áron kelt el. Az árveréseken mostanáig 10 ezren vásároltak állami földet, de csak a 60 napos kifüggesztési idő után derül ki, hogy a liciteken nyertesek vagy elővásárlásra jogosult, más földművesek vehetik-e meg ténylegesen az adott területeket.

Takarék Agrár Központ kommentár

A Takarékhálózat eddig is komoly erőfeszítéseket tett a piaci lehetőségek kihasználására, de a fenti hír is jelzi, hogy a mérközés még csak a félidőnél tart. Az elmúlt időszak sikerei arra sarkallnak minket, hogy további partnerekkel keressük az együttműködést.

Hazai agrárgazdaság

Rossz a sajtója

Legyen versenyképes a magyar élelmiszer!

Az élelmiszeripar előtt álló kihívásokról és az ágazat jövőjéről rendezett nyilvános kerekasztal-megbeszélést az Élelmiszer-feldolgozók Országos Szövetsége.

A vitában részt vevő szakemberek arra a megállapításra jutottak, hogy mérettől függetlenül az ágazat minden vállalkozásával szemben sokféle, akár egymásnak ellentmondó elvárás fogalmazódik meg a gazdaságpolitika, a kormányzati szereplők és a fogyasztók részéről. Az elmúlt 20 évben az ágazat elvesztette a belföldi piac negyedét, amelyet ma importból származó termékek töltene ki.

– Az élelmiszeripar tekintetében a pozitív hírek nem nagyon jelennek meg a médiában, míg a negatív szenzációk komoly visszhangot kapnak, és ez elidegeníti a fogyasztókat.

Tompa Gábor, a Nestlé külső vállalati kapcsolatok igazgatója úgy látja, hogy az iparág szereplői között nem alakult ki megfelelő szintű együttműködés:

– A folyamatos egyeztetés, az őszinte viták kulcsszerepet játszanak abban, hogy a magyar élelmiszeripar egésze fejlődjön, ami minden szereplő érdeke.

Csonka Endre, az EPMS Rt. vezérigazgatója a nemzetközi adatokkal hasonlította össze hazánk helyzetét:

– Ma egy átlag élelmiszeripari cég az unióban 15 embert foglalkoztat, 1,1 milliárd forint árbevételt generál, tehát egy emberhez egy év alatt 75 millió forint árbevétel kötődik. Hazánkban ez az átlagos cég 18 embert alkalmaz, és 630 millió forintos árbevétele egy főre vetítve 35 millió forint. Ezt az átlagot csak a közepes vállalkozások érik el hazánkban, és csak a nagyvállalatok haladják meg. (Forrás: trademagazin.hu, részlet)

Takarék Agrár Központ kommentár

Az élelmiszeripar egyértelműen kedvezőtlen sajtója nagyon fontos tényező az iparág megítélésében, akár a hitelintézeteknél is. A fogyasztó ugyanis nem feltétlenül az élelmiszeripar tisztulását érzékeli először, amikor döglött egerek képét látja egy üzemben. Ezen a téren fontos feladat hárul az érdekképviselőkre. Miközben a témában megszólaló néhány személy – köztük a Takarék Agrár Központ - úgy érzik, hogy már túl sokszor mutatták be az élelmiszeripar helyzetét, nehézségeit, és hívták fel a figyelmet a kedvező folyamatokra, a kedvezőtlen hírek túlsúlya a sajtóban még mindig nyomasztó. Ezen úgy tudunk mi magunk is túllépni, hogy az élelmiszeripari vállalkozásokat nem tekintjük egységesnek, nem általánosítunk, hanem az egyes cégek szintjén ítéljük meg az életképességet, hitelképességet. E téren nagy versenyelőny a Takarék Agrár Központ léte és tevékenysége.

A számszerűsített hatékonysági elmaradás magáért beszél, de itt is óva intünk az általánosítástól. Igenis nagy számban vannak versenyképes, nagy potenciállal rendelkező élelmiszeripari vállalkozások, amelyek jól finanszírozhatók. Az egyik kulcs a felismerésükben a vezetés színvonala.

A 151 milliárdos kerettel megnyíló pályázat egyébként épp a hatékonyság terén hozhat tényleges, érdemi előrelépést az élelmiszer-feldolgozásban.

Nemzetközi agrárgazdaság

FAO: újítás a mezőgazdaságban

Elérhetővé váltak az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) a világ legfontosabb gabonáira (kukorica, rizs, búza) annak érdekében tett gyakorlati ajánlásai, hogy azok termesztése az ökoszisztéma javára váljon. Az új kiadvány egyrészt különböző esettanulmányokon keresztül bizonyítja, hogy a FAO által is javasolt Save and Grow módszer sikeresen alkalmazható, másrészt egyben gyakorlati útmutató is arról, hogyan tudja a világ elérni az új fenntartható fejlődési menetrend célkitűzéseit.

„A szegénység felszámolásához és a klímaváltozás megállításához kapcsolódó nemzetközi kötelezettségvállalásainkhoz egyfajta paradigmaváltás szükséges, hogy egy fenntarthatóbb és befogadóbb termelés révén biztosítsuk a növekvő igényeinket” – mondta José Graziano da Silva, a FAO főigazgatója.

Miközben a világ gabonakészletei rekordméretekkel öltönek, termelési módszereink nagyon bizonytalanok a talajvíz kimerülése, a környezetszennyezés, a biológiai sokféleség csökkenése és egyéb problémák miatt – pontot téve a zöld forradalom korszakára.

Ennek öt, egymást kiegészítő eleme a környezetkímélő mezőgazdaság, ami a talajművelés helyett a talajtakaró és vetésforgó alkalmazását jelenti, a talaj állapotának javítása, nitrogén-megkötő növények termesztésével, amelyek kiválthatják a drága műtrágyákat, körültekintőbb fajtaválasztás a magasabb hozamú, ellenállóbb és táplálóbb növények előtérbe helyezésével, hatékony vízhasználat és integrált növényvédelem, vagyis a rossz kártevő természetes ellenségeinek bevetése kémiai rovarirtók helyett. Egy klasszikus, és manapság elég elterjedt példa Kínából, a rizs-hal rendszer, amikor a gazdálkodók az elárasztott rizsföldekre halakat telepítenek. Az állatok fő feladata a kártékony bogarak, gombák és gyomok irtása – a növényvédő szerek szerepét átvéve, de egyúttal étellemmel vagy egy plusz bevételi forrással is ellátják a farmert. (Forrás: tozsdeforum.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

A globális gabonakészletek történelmi rekord mérete elgondolkodtató. Azt jelenti, hogy – bár az elosztási problémák miatt az éhínség meg nem szüntethető – a mezőgazdálkodás fejlődése előtte jár az igények növekedésének. Meggyőződésünk, hogy ez így lesz az előttünk álló évtizedekben is. Gondoljunk csak a hazai adottságokban rejlő kibocsátás-növelési lehetőségekre! A FAO kiadványa nagyon figyelemre méltó. Olyan gazdálkodási módszerekre hívja fel a figyelmet, amelyeket a Föld különböző részein régóta alkalmaznak, de a világ más részén is javítható vele az agrárgazdálkodás színvonala. Például: Malawiban és Zambiában fákat ültetnek, amelyek a kukoricaföldeken biztosítanak árnyékot a növényeknek. Nálunk is használták a növényi maradványok talajtakaróként való használatát a szántóföld boronálását követően.

Ezek az ismeretek megfelelő felkészültségű szakemberekkel aranyat érnek, ahogy a technikai, technológiai újítások is csak velük együtt visznek előre. A humán tőke felértékelődése, és döntő fenntarthatósági tényezővé való válása napjaink globális tendenciája a mezőgazdaságban is.

Nemzetközi agrárgazdaság

Még az előzőt sem heverték ki

Ismét megjelent a madárinfluenza az Egyesült Államokban

Madárinfluenza-megbetegedést regisztráltak Indianában, az Egyesült Államok egyik középső nyugati államában - közölte a szövetségi agrárminisztérium. Figyelmeztetésük szerint csak a gyors reagálás állhatja útját a tavalyihoz hasonló, nagyobb járvány kitörésének.

Múlt év tavasza óta, amikor csaknem ötvenmillió szárnyast kellett elpusztítani a H5N2-es vírus okozta kiterjedt járvány miatt, ez az első madárinfluenza-megbetegedés az Egyesült Államokban. A betegség most Indiana egyik déli pulykafarmján tört ki.

A H7N8 néven azonosított új kórokozó miatt, amelyet agresszívan fertőzőnek mondanak, eddig 60 ezer pulykát kellett elpusztítani. A szövetségi agrárminisztérium szerint kézből tartják a helyzetet, tesztelik a környező farmokat. A tárca azt is közölte, hogy a vírus által okozott emberi megbetegedést eddig nem jeleztek.

A legutóbbi madárinfluenza-járvány az Egyesült Államokban tavaly júniusban ért véget, és 3,3 milliárd dollárnyi veszteséget okozott az ágazatnak. Indiana az Egyesült Államok negyedik legnagyobb pulykatartó állama, a legnagyobb kacsatenyésztője, tojásipara pedig a harmadik legnagyobb az országban. (Forrás: MTI)

Takarék Agrár Központ kommentár

A hírben említett tavalyi járvány kedvező hatással volt az európai baromfi- és tojáspiacra. Már a hír miatti beviteli tilalmak is hozzájárulhatnak az év elején szokásos ár- és kereslet-csökkenési időszak rövidüléséhez.

Fentieket az amerikai tojáspiaci adatok jól alátámasztják: A 2014. decemberi csúcsa (310 millió egyed) után az USA tojóállománya 270 millió egyedre esett vissza tavaly a járvány idején. Mára ismét 282 milliós az állomány, ami az európai héjas tojásbevitel visszaesésével is jár. Tavaly ugyanis az EU beszállítása egészen heti 150 konténeres magasságig nőtt, majd mára 83-ra mérséklődött.

Olcsóbb lehet a kakaó

Rémálom jöhet a szárnyalás után

A 2015-ös év legjobban teljesítő nyersanyaga könnyen az idei év páriájává válhat. A zuhanó nyersanyagárak között hatalmasat rálizó kakaó piacán ugyanis hamarosan túlkínálat alakulhat ki, többek között a termelők lendülete és az időjárási körülmények következtében.

Miután a londoni kakaójegyzések a leghosszabb ralit hozták össze 1989 óta, az elefántcsontparti és perui farmerek arra készülnek, hogy felpörgetik kínálatukat a 2016-17-es időszakban, amely októberben veszi kezdetét. Ez pedig a Rabobank International szerint hat éve nem látott többletkínálathoz vezethet. Ahogy pedig a kereslet csökken, a bank jelentős esésre számít a csokoládé alapanyag árfolyamában.

A kakaó árfolyama mintegy 60 százalékot emelkedett a 2015-ben is tartó négy éves ralija során, ami arra ösztönözte az édességgyártókat, hogy fokozzák a kínálatukat. Múlt évben ráadásul az El Niño időjárási jelenség következtében szárazság sújtotta a kakaóültetvényeket például Nyugat-Afrikában, ahol a világ termelésének nagyjából 70 százaléka származik. Ezzel együtt a londoni határidős jegyzések decemberben elérték a tonnánkénti 2332 fontot (3423 dollárt) is. Ez a legmagasabb érték 2011 óta, amikor polgárháború zavarta meg az exportot a legnagyobb exportőrnek számító Elefántcsontparton. (Forrás: investor.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

Azért kell a kakaó piaccal foglalkoznunk, mert (I) a mezőgazdasági tömegcikk közül szinte csak ennek ára tudott emelkedett tavaly, és mert (II) korábban komoly árrobbanást és áruhiányt jósoltak piacán.

- (i) A keresletet meghaladó kibocsátás-bővülés miatt a legtöbb mezőgazdasági tömegcikk piacán igen magasak a készletek. Ez azt jelenti, hogy ha a többi befektetési termék piacán tényleg a medve lesz az úr, akkor sincs jelentős növekedési potenciál az árakban. Ezt nagyon fontos érzékelni akkor, amikor az év első heteiben a termeltetési szerződések kötésének időszakát éljük.
- (ii) A kakaó ára az év végére akár jelentősen is mérséklődhet. A kérdés azonban minden nassolni szerető számára az, hogy ez trenddé tud-e válni. Nos, a TakaréK Agrár Központ véleménye szerint nem, de a következő két szezonban jellemző lehet. Az októberben kezdődött 2015-16-os időszakban még 150 ezer tonnás hiány várható, azonban a kínálat hamarosan meghaladhatja a keresletet. A 2016-17-es szezonban ugyanis már 93 ezer tonnás többletkínálatot prognosztizálnak, amelyre a 2010-11-es idény óta nem volt példa. Véleményünket a kereslet hosszú távon is gyors bővülésére alapozzuk, amivel csak rövidtávon tud lépést tartani a termelés.

A kakaó front havi ára Londonban (GBP/t)

Forrás: ft.com

Statisztika

Mezőgazdasági termelői árak, 2015. november

Ez még mindig nem a fordulat

2015 novemberében a mezőgazdasági termelői árak 5,5 százalékkal emelkedtek az előző év azonos időszakához képest. A növekedés a növényi termékek árának 13,7 százalékos emelkedésével függ össze, miközben az élő állatok és állati termékek ára továbbra is csökkent, 6,4 százalékkal.

2015. novemberben a 2014. novemberihez képest:

Minden kiemelt **növényi termékcsoporthoz** ára emelkedett: a legkisebb mértékben a **zöldségféléké** (7,2%), a legnagyobb mértékben a **gyümölcsöké** (26%).

A **gabonafélék** ára 11 százalékkal emelkedett, ami elsősorban a kukorica árának 21 százalékos növekedésével magyarázható, miközben a búzáé 1,4 százalékkal csökkent.

Az **élő állatok** termelői árszintje 2,5, az **állati termékeké** 14 százalékkal lett alacsonyabb.

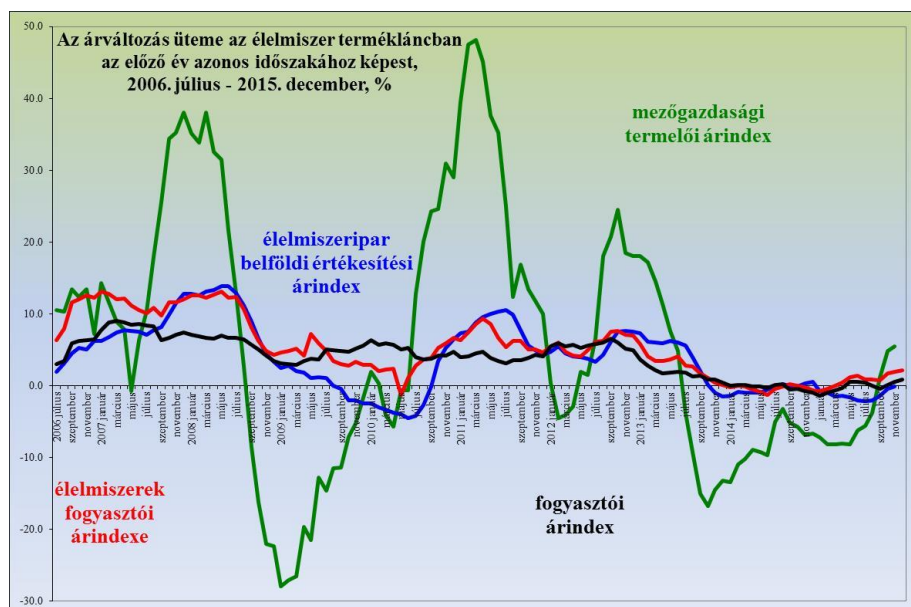
A **vágósertés** felvásárlási ára 2011. augusztus óta nem volt ilyen alacsony, jelenleg 329 forint/kilogramm, ami a 2015. októberitől 8,4 százalékkal elmaradt.

2015. január–novemberben az előző év azonos időszakához viszonyítva:

A mezőgazdasági termelői árak 0,2 százalékkal mérséklődtek, ezen belül a növényi termékek árai 5,5 százalékkal emelkedtek, az élő állatok és állati termékek árai 8,6 százalékkal csökkentek.

A vágósertés ára 11, a tej termelői ára 21 százalékkal esett vissza.

A tej felvásárlási ára 2014. februártól (114 Ft/l) 2015. augusztusig (76 Ft/l) csökkent, majd onnantól kezdve növekedett. 2015 novemberében 81 Ft/l volt.

Forrás: KSH

26 hónap csökkenés
után torpant meg a
lejtmenet

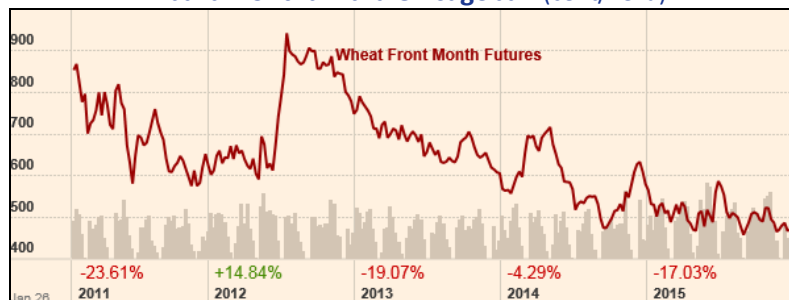
	mezőgazdasági termelői árindex	élelmiszeripar belföldi értékesítési árindex	élelmiszerek fogyasztói árindexe	fogyasztói árindex
2007	22.2	8.4	11.5	8.0
2008	-2.7	10.4	10.2	6.1
2009	-9.5	0.5	4.4	4.2
2010	16.8	-1.1	3.2	4.9
2011	19.3	8.0	6.6	3.9
2012	15.4	5.2	5.9	5.7
2013	-7.8	3.9	2.8	1.7
2014	-6.1	-0.4	-0.4	-0.2
2015*	-0.2	-1.3	0.9	-0.1

Forrás: KSH *az év eddig eltelt időszakában

Takarék Agrár Központ előrejelzés

Annak ellenére, hogy harmadik hónapja tartózkodik a pozitív tartományban a mezőgazdasági árindex, meggyőződésünk, hogy még mindig nem beszélhetünk a több mint kétéves csökkenő ciklus végéről. Az emelkedés novemberben is leginkább a gyümölcsöknek volt köszönhető, amihez a kukorica is csatlakozott. A fordulat akkor fog bekövetkezni, ha a tömegcikk árak világszinten is tartós emelkedésbe kezd. Ez be fog gyűrűzni a takarmányárakba, és az egész termékláncba. Hogy ez mikor lesz? A TakaréK Agrár Központ előrejelzése korábban erre akár már ez év elején látott esélyt, de úgy tűnik, hogy az év eleji ingadozások idején a meghatározó agrártermékek árai inkább oldalaznak. Ez alapján arra számítottunk, hogy a közeli hetekben nem lesz árforduló.

A búza fronthavi ára Chicagóban (cent/véka)

Forrás: ft.com

Árváltozások a termékláncban

Az élelmiszeripar belföldi árai 0,1 százalékkal csökkentek tavaly, az első tizenegy hónapban, míg az élelmiszerek fogyasztói árai kismértékű, 2,0 százalékos emelkedést mutattak. A kilátások 2016 első hónapjaiban sem változnak. Inflációval gyakorlatilag nem kell számolnunk. A TakaréK Agrár Központ szerint a mezőgazdasági árindex emelkedését továbbra is elsősorban bázishatások okozzák, trendszerű áremelkedésre továbbra sem számítottunk. A gyümölcsök esetében nem csak a kisebb tavalyi termés, hanem a nemzetközi piacoktól való – a többi mezőgazdasági termékénél - kisebb árfüggés és a piactisztító intézkedések hatása is érzékelhető.

Statisztika

A kukoricának ártott leginkább hőség

2015-ben 16 százalékkal csökkent a gabona termésmennyisége

2015-ben 132 ezer hektárral (4,7%-kal) kisebb területen 2,6 millió tonnával (15,7%-kal) kevesebb gabona termett az előző évihez képest. A csökkenést elsősorban a betakarított kukoricamennyiség 27 százalékos visszaesése okozta. A nyár eleji hőség és a csapadékhány miatt közel 2,8 millió tonnával kevesebb kukoricát takarítottak be a 2014. évi rekordterméshez viszonyítva. A búza mennyisége a vetésterület csökkenése ellenére az előző évi szinten maradt.

2015-ben az előző évihez képest:

Búzából 7,6 százalékkal kisebb területről (1029 ezer ha), 5140 kg/ha termésátlag mellett 5,3 millió tonnát takarítottak be.

Kukoricát 3,4 százalékkal kisebb területről (1150 ezer ha) takarítottak be. A 6,5 millió tonnányi termés közel harmadával, a termésátlag (5690 kg/ha) 27 százalékkal volt alacsonyabb.

Napraforgóból 3,6 százalékkal nagyobb területről (615 ezer ha) 1,5 millió tonnát takarítottak be, 3,4 százalékkal kevesebbet, mint 2014-ben. A termésátlag 6,7 százalékkal volt kisebb (2510 kg/ha).

Repcéből 3,8 százalékkal nagyobb területen 17 százalékkal kevesebb, 584 ezer tonna termett; a termésátlag ötödével csökkent.

A burgonya betakarított területe 13 százalékkal volt kisebb (18 ezer ha). Összesen 412 ezer tonnát, 27 százalékkal kevesebbet takarítottak be.

A cukorrépa betakarított területe megegyezik a 2014. évvel (15 ezer ha), mennyisége (886 ezer t) és termésátlaga (57,7 t/ha) is 17 százalékkal csökkent.

A lucerna betakarított területe (134 ezer ha) 8,4 százalékkal volt nagyobb, a termésmennyisége (573 ezer t) 3,7 százalékkal lett kevesebb. A termésátlag (4290 kg/ha) 11 százalékkal csökkent.

Meghatározó szántóföldi növények 2015

	Betakarított terület			Betakarított termésmennyiség			Termésátlag		
	ezer hektár	előző év = 100,0%	2010–2014. évek átlaga = 100,0%	ezer tonna	előző év = 100,0%	2010–2014. évek átlaga = 100,0%	kilogramm/hektár	előző év = 100,0%	2010–2014. évek átlaga = 100,0%
Búza	1 029	92,4	97,7	5 284	100,4	119,1	5 140	108,7	121,8
Kukorica	1 150	96,6	96,9	6 545	70,3	91,4	5 690	72,8	94,4
Napraforgó	615	103,6	106,6	1 543	96,6	114,4	2 510	93,3	107,3
Repce	222	103,8	103,7	584	83,5	108,0	2 630	80,4	104,0
Burgonya	18	86,7	83,6	412	72,6	76,6	22 650a)	x	x
Cukorrépa	15	99,6	93,7	886	83,0	96,0	57 660	83,3	102,4
Lucerna	134	108,4	103,2	573	96,3	103,3	4 290	88,8	100,2

Forrás: KSH

Szabályozási, pályázati információ

Jó hír a gazdáknak! - Gőzerővel fizet az MVH

A tavalyi is rekord

A közvetlen agrártámogatásra szánt tavalyi összegek több mint felét, 240 milliárd forintot már kiutalt a gazdáknak a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (MVH), és a nyár elejéig mindenki megkapja a támogatást. 2015-ban rekordnak számító összeget, 800 milliárd forintot fizetett ki az MVH.

Az úgynevezett közvetlen kifizetésekre minden eddigénél több, 35 jogcím áll rendelkezésre – mondta az M1 aktuális csatornán Gyuricza Csaba, az MVH elnöke. Az előleget november 30-áig mindenkinek elutalták és megkezdtek a részletfizetések folyósítását is. Az elnök tájékoztatása szerint egyszerűsödik a területalapú támogatások és az ellenőrzések rendszere. A Vidékfejlesztési Programban tavaly meghirdetett környezetgazdálkodási támogatásra 18 ezer kérelem érkezett be, ezek elbírálása folyamatban van, a pályázók január 1-ig visszamenőlegesen kapják meg a támogatást. Az összesítések szerint az MVH tavaly rekordösszeget fizetett ki a piaci szereplőknek. A hivatal összesen 800 milliárd forintot utalt ki a piaci szereplőknek. (agrarszektor.hu)

Takarék Agrár Központ kommentár

Ezen kétségtelenül hatalmas pénzáramok ellenére a magyar mezőgazdaság még mindig nem „teljes fordulatszám” halad. Az nem vita tárgya, hogy a támogatások igen jelentős része áramlik ki a szektorból a bérleti díjakon keresztül.

Ha a helyzet Achilles-sarkát keressük, akkor óhatatlanul a gondolkodás, szemlélet, felkészültség témájához jutunk. A paradigmaváltás, amelyre e téren szükség van, a legjobban egy olyan stratégiai partner által gyorsítható, mint a Takarékok. Ezek ugyanis nem csak kiváló adottságaikra, évtizedes kapcsolataikra, termékeikre, szolgáltatásiakra, hanem saját agrárszakmai műhelyükre is támaszkodhatnak, amikor ügyfeleik jövőképeinek megvalósulását, fenntartható gazdálkodását segítik forrással és tanáccsal.

A Vidékfejlesztési Program (VP) eddig megjelent pályázatait

- VP-4-10.1.1-15 - Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés
- VP-3-4.2.1-15 - Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban
- VP4-10.2.1.-15 - A védett őshonos és veszélyeztetett mezőgazdasági állatfajták genetikai állományának in situ megőrzése
- VP4-10.2.2.-15 - Ritka és veszélyeztetett növényfajták genetikai erőforrásainak és mikroorganizmusok ex situ megőrzése
- VP-4-11.1.-11.2.-15 - Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása
- VP-5-4.1.1.6-15 - Az állattenyésztési ágazat fejlesztése - trágyatárolók építése
- VP-19.1-15 - Helyi Fejlesztési Stratégiák elkészítésének támogatása

www.palyazat.gov.hu

Szabályozási, pályázati információ

Kár, hogy ki kell kényszeríteni!

Letiltja a Miniszterelnökség azok pénzét, akik nem tanulnak

Támogatásmegvonási szankciókra számíthatnak azok a gazdálkodók, akik nem teljesítik képzési kötelezettségüket az előző uniós költségvetési ciklus vidékfejlesztési forrásait közvetítő Új Magyarország Vidékfejlesztési Programban (ÚMVP). Ez abból a rendeletmódosításból derül ki, amelyet az elmúlt év végén jelentetett meg a Lázár János vezette Miniszterelnökség. Akik eddig nem tettek eleget képzési kötelezettségüknek, a pótlás miatt most írásbeli értesítést kapnak.

A jogszabályból azonban az is kiderül, hogy a termelők a képzési előírásoknak sokszor önhibájukon kívül nem tettek eleget, mert a képzést határidőben nem szervezték meg, illetve a tanfolyamokról nem kaptak értesítést.

Ilyen esetekben a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatalnak (MVH) a támogatások kifizetési kérelmeit el kell fogadnia, de az ügyfeleknek a képzési kötelezettséget pótolniuk kell. A pótlás miatt a gazdálkodók most írásbeli értesítést kapnak, a képzési előírásoknak pedig legkésőbb a kézhezvételétől számított 6 hónapon belül kell eleget tenniük.

Az ügyfelekkel szemben akkor alkalmazható szankció, ha a pótlólagos képzési határidőt elmulasztják – tartalmazza a miniszterelnökségi rendelet. Ekkor viszont az érintetteknek az irányadó jogszabályban meghatározott jogkövetkezménnyel, vagy jogosulatlan igénybevétel miatti visszafizetési kötelezettséggel kell számolniuk.

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara összegyűjtötte azokat a támogatási jogcímeket, amelyeknél a képzési kötelezettség felmerül. Ezek a következők:

- beruházások a szántóföldi növénytermesztésben és a kertészetben
- beruházások az állattenyésztésben
- évelő ültetvények telepítése
- fiatal mezőgazdasági termelők elindítása
- mezőgazdasági termékek értéknövelése
- erdő-környezetvédelmi kifizetések
- Natura 2000 kifizetések
- Natura 2000 kifizetések erdőgazdálkodóknak
- Öntözési, meliorációs és egyéb vízgazdálkodási létesítmény-fejlesztés.

Új őstermelői igazolvány 2016-tól

2016. január 1-én lépett hatályba az az új, a mezőgazdasági őstermelői igazolványról szóló 436/2015. (XII. 28.) Kormányrendelet, amely megteremti a kártya alapú igazolvány bevezetésének feltételeit. Az őstermelői igazolványokkal kapcsolatos ügyintézés (az igazolvány kiadását, módosítását, cseréjét és bevonását) továbbra is a falugazdászok végzik. Az őstermelői igazolványokkal kapcsolatos adatok közhiteles nyilvántartását a NÉBiH vezeti. Az igazolvány használatának ellenőrzését pedig a földművelésügyi hatósági jogkörökben eljáró megyei kormányhivatalok látják el.

A rendszer továbbfejlesztése tisztítja a piacot

Az igazolvány iránti kérelem papír alapú, kézzel kitöltött formanyomtatványát egy automatikusan generált nyomtatvány váltja fel, amelyet a falugazdász állít elő egy elektronikus felületen, és amely az ügyfél aláírását követően minősül kérelemnek, mindez felváltja az eljárás korábbi nyomtatványait.

Az őstermelői igazolvány kérelmezését követően először egy ideiglenes igazolványt állítanak ki, amely legfeljebb a kiállításától számított 60 napig igazolja, hogy a tulajdonosa

őstermelői tevékenységet folytat, és jogosult az Szja tv. mezőgazdasági őstermelőre vonatkozó rendelkezései szerinti adózásra. A kártya alapú igazolványok zökkenőmentes bevezetése érdekében 2016. január 1. és május 31. között kiállított ideiglenes igazolványok a 60 nap helyett 2016. július 31-ig igazolják az őstermelői feltételeket tulajdonosuknak.

Az új, kártya alapú igazolványok 3 év helyett már 5 évig hatályosak, értékesítési betétlapot azonban továbbra is csak legfeljebb 3 évre lehet kiváltani. Fontos, hogy bár az igazolvány 5 évig hatályos, csak abban az évben érvényes, amelyik évre értékesítési betétlapot is vált ki hozzá az őstermelő.

Az őstermelői igazolvány kiállítása és érvényesítése továbbra is díjmentes, azonban az elveszett, megsemmisült, vagy megrongálódott igazolvány pótlásáért 3 ezer forintos igazgatási szolgáltatási díjat kell majd fizetni, amely díj 2016. február 1-től lép életbe.

Az adatváltozás bejelentésében is történt változás. Az őstermelő a kérelemében nyilatkozott személyes adataiban, valamint az értékesíteni kívánt termékek körében bekövetkezett változását a változás bekövetkezésétől számított 15 napon belül, míg a saját gazdaságot érintő változásokat továbbra is évente egyszer június 15. napjáig, az igazolvány, illetve értékesítési betétlap elvesztését, megsemmisülését, megrongálódását azonban haladéktalanul köteles bejelenteni a kiállítónál.

Az egy háztartásban élő családtagoknak továbbra is lehet közös őstermelői igazolványt kiváltani, azonban egy időben, különböző helyszíneken továbbra sem lehet értékesíteniük, mivel az igazolvány nem másolható.

Új előírás, hogy az értékesítés helyszínén az őstermelő köteles feltüntetni az őstermelői igazolványa számát, továbbá a terméken vagy az értékesítés helyszínén a vásárlók tájékoztatására alkalmas módon a „Saját őstermelői tevékenységből származó termék” feliratot elhelyezni.

Továbbra is lehet valaki őstermelő és egyéni vállalkozó is egy személyben, azonban ugyanazt a termelői tevékenységet mindkét formában nem végezheti. Az új szabály szerint az a mezőgazdasági őstermelő, aki egyéni vállalkozóként mezőgazdasági termékek értékesítését is végzi, ugyanazon a helyszínen, ugyanabban az időpontban, egy adott termék teljes mennyiségét kizárólag egyféle minőségében értékesítheti.

Ugyanazon a helyszínen, ugyanabban az időben, kétféle minőségben történő értékesítésre, csak eltérő termékek esetén van lehetőség.

A termelőnek a saját maga által előállított termék (őstermelői termék) saját egyéni vállalkozása kertében történő értékesítésére az eddig megszokott módon továbbra is lehetősége van.

Takarék Agrár Központ kommentár

A Takarékok az őstermelői társadalom legnagyobb finanszírozói. Számunkra e gazdálkodói réteg kiemelten fontos. Ezért tisztában kell lennünk ezekkel a változásokkal is. Minden ilyen szabályozási lépés, amely az őstermelők körét tisztítja, részünkről üdvözlendő.

Szabályozási, pályázati információ

A támogatás feltétele I.

Új Gazdálkodási Napló

2016. január 1-től új gazdálkodási naplót vezettek be. Számos támogatás igénybevétele érdekében az előfeltétele a gazdálkodási napló naprakész vezetése (pl. termeléshez kötött támogatások, AKG és ÖKO jogcímek). A 2016. január elsejétől hatályos gazdálkodási naplót a 97/2015. (XII. 23.) FM rendelet 1. sz. melléklete tartalmazza, ill. letölthető innen: <http://nak.hu/hu/mezogazdasag/3634-gazdalkodasi-naplo>
A módosítás a nitrátérzékeny területen gazdálkodókat is érinti, mivel nekik is folyamatos nyilvántartást kell vezetniük a gazdálkodási napló releváns lapjain (pl. trágyázás, állattartás, tápanyag gazdálkodás), vagy ennek megfelelő adattartalommal. A 2016. évre vonatkozó adatszolgáltatást a 2015. szeptember 1. és 2016. december 31. közötti időszakra kell teljesíteni.

A támogatás feltétele II.

Monitoring jelentések

Az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap (EMVA) és az Európai Halászati Alap (EHA) keretében támogatásban részesült ügyfelek monitoring adatszolgáltatási időszaka a megelőző évek gyakorlatához képest korábban, már **2016. január 25-én** indul. Az adatszolgáltatást **2016. március 4-ig** kell teljesíteni, amelyre kizárólag elektronikus úton van lehetőség. (53/2015. (XII. 1.) MvM rendelet)

A támogatás feltétele III.

MVH adategyeztetés

Az MVH felhívja rá a figyelmet, hogy minden elektronikus kérelem benyújtásának (az ügyfélnyilvántartás kivételével) előfeltétele a kötelező évenként egyszeri adatellenőrzés elvégzése.

1. Amennyiben az ügyfél rendelkezik saját ügyfélkapuval akkor az adatellenőrzést ön maga elvégezheti.
2. Amennyiben az ügyfél rendelkezik olyan meghatalmazottal vagy kamarai meghatalmazottal, akinek a jogosultsága kiterjed az ügyfél-nyilvántartási ügyek intézésére, akkor ezen meghatalmazott vagy kamarai meghatalmazott alkalmas az adatellenőrzés elvégzésére.
3. Amennyiben nem rendelkezik az ügyfél olyan meghatalmazottal vagy kamarai meghatalmazottal, akinek a jogosultsága kiterjed az ügyfél-nyilvántartási ügyek intézésére, akkor a „Meghatalmazás kezelés” menü alatt található nyomtatványok alkalmazásával jelentsen be olyan meghatalmazást vagy kamarai meghatalmazást, amely kiterjed az ügyfélnyilvántartási ügyek intézésére. Ezen képviselő jogosult az adatellenőrzés elvégzésére.
4. Amennyiben rendelkezik az ügyfél olyan meghatalmazottal, vagy kamarai meghatalmazottal, akinek a jogosultsága kiterjed az ügyfél-nyilvántartási ügyek intézésére, de olyan harmadik személlyel (meghatalmazottal) szeretné elvégeztetni az adategyeztetést, akinek még nincs az ügyfél-nyilvántartási ügyekre meghatalmazása, a 3. pontban leírtak szerint járjon el.

Kiemelt téma

Megvan az ütemterv

Új menetrend a pályázatoknak

Megjelent a Vidékfejlesztési Program 2016-os fejlesztési kerete az olyan, sokak által várt jogcímekkel, mint például a kertészetek korszerűsítése, mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése és állattartó telepek korszerűsítése. Itt a hónapokra bontott verzió a könnyebb ütemezés érdekében!

Dömping lesz

Mint ismeretes januárban a kormány elfogadta a Vidékfejlesztési Program idei fejlesztési keretét, amelyben 800 milliárd forint meghirdetéséről döntöttek. Az ütemtervben részben módosították a tavalyi pályázati terveket, mivel a 2015-ös pályázati határozat 31 pályázatban, csaknem 710 milliárd forintnyi támogatás meghirdetését tűzte ki célul, de ezek közül csak **7** jelent meg, **385 milliárd** forint összegben.

Az idei tervek szerint a kormány év végéig összesen **59 pályázati felhívást** írna ki. Néhány pályázatnál pedig a meghirdetési dátum mellett a keretösszeget is módosították.

A minisztérium kiemelte, hogy az úgynevezett pályázat előkészítő munkacsoportok (pemcs) ülésezése és maga a minőségbiztosítási eljárás is időt vesz igénybe. Ennek ellenére – húzta alá a tárca - a támogatási kérelmek benyújtásának határideje előtt megjelentek a szükséges módosítások.

A Vidékfejlesztési Program kialakításában a 2007-2013-as időszakhoz képest jelentős változás, hogy már nem jogcímek, hanem pályázati felhívások jelennek meg a rendelkezésre álló 1300 milliárd forintos keretösszeg felhasználásra. A 2014-2020 közötti ciklusban új, a többi operatív programhoz igazodó egységes eljárásrendet dolgoztak ki, amely az egyszerűsített támogatástípusok kialakítását és az egyszerűsített elbírálást helyezi előtérbe.

A minisztérium szerint a változásokra azért volt szükség, hogy a kis és közepes méretű családi gazdaságok minél szélesebb köre részesülhessen az uniós támogatásokból. A pályázati felhívások előkészítése, megjelentetése és esetleges módosítása során a Miniszterelnökség a gazdálkodók érdekeit veszi figyelembe. Minden esetben a rendelkezésre álló uniós források maximális felhasználása és a gazdálkodók helyzetbe hozása a cél – nyomatékosította a tárca.

A következő oldalakon a pályázati megjelenések menetrendjét láthatjuk.

Azonosító	Felhívás neve és a meghirdetés tervezett ideje	Mrd Ft
Január		
VP1-1.2.2-16	Tájékoztatási szolgáltatás	7,79
VP2-4.1.3.1-16	Kertészet korszerűsítése – üveg- és fóliaházak létesítése geotermikus energia felhasználásának és öntözés kialakításának lehetőségével	22,50
VP2-4.1.3.2-16	Kertészet korszerűsítése – ültetvénytelepítés támogatása öntözés kialakításának lehetőségével, továbbá mezőgazdasági esőkár vagy tavaszi fagykár megelőzésére szolgáló beruházások	17,00
VP2-4.1.3.3-16	Kertészet korszerűsítése – gyógy- és fűszernövény termesztés fejlesztése	3,00
VP2-4.1.3.4-16	Kertészet korszerűsítése – kertészeti ágazat technológiai fejlesztéseinek támogatása öntözés kialakításának lehetőségével	24,00
VP2-6.3.1-16	Mezőgazdasági kisüzemek fejlesztése	14,00
VP5-8.4.1-16	Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok helyreállítása	6,78
VP6-7.2.1.2-16	Egyedi szennyvízkezelés	12,00
VP6-7.4.1.1-16	Településképet meghatározó épületek külső rekonstrukciója, többfunkciós közösségi tér létrehozása, fejlesztése, energetikai korszerűsítés	26,90
Február		
VP1-2.3.1-16	Szaktanácsadók továbbképzése	0,18
VP2-4.1.1.1-16	Állattartó telepek korszerűsítése	5,95
VP2-4.1.1.2-16	Baromfitartó telepek korszerűsítése	19,85
VP2-4.1.1.3-16	Szarvasmarhatartó telepek korszerűsítése	19,85
VP2-4.1.1.4-16	Juh- és kecsketartó telepek korszerűsítése	3,97
VP2-4.1.1.5-16	Sertéstartó telepek korszerűsítése	19,85
VP3-5.1.1-16	Jégesőkár megelőzésére szolgáló beruházások támogatása	6,51
VP3-17.1.1-16	Mezőgazdasági biztosítók díjához nyújtott támogatás	23,72
VP4-4.4.1-16	Élőhelyfejlesztési célú nem termelő beruházások	3,50
VP4-4.4.2-16	Vízvédelmi célú nem termelő beruházások	2,38
VP4-12.1.1-16	Natura 2000 mezőgazdasági területeknek nyújtott kompenzációs kifizetések	25,85
VP4-12.2.1-16	Natura 2000 erdőterületeknek nyújtott kompenzációs kifizetések	25,51
VP4-13.2.1-16	Kompenzációs kifizetések természeti hátránnyal érintett területeken	23,62
VP4-15.2.1-16	Erdészeti genetikai erőforrások megőrzése, fejlesztése	3,35
VP5-8.6.2-16	Erdei termelési potenciál mobilizálását szolgáló tevékenységek	2,69
VP6-6.2.1-16	Nem mezőgazdasági tevékenységek elindításának támogatása – mezőgazdasági tevékenységek diverzifikációja, mikrovállalkozás indítása	13,85
VP6-19.4.1-16	LEADER – Működési és animációs költségek támogatása	8,92
Március		
VP1-1.1.1-16	Agrárgazdasági képzések és felkészítő tréningek	6,18
VP2-4.1.2-16	Kisméretű terményszárító és -tisztító korszerűsítése, kisméretű terménytároló építése, korszerűsítése	19,66
VP5-8.1.1-16	Erdősítés támogatása	33,05
VP5-8.2.1-16	Agrár-erdészeti rendszerek létrehozása	2,25
VP6-7.2.1.2-16	Helyi termékértékesítést szolgáló piacok infrastrukturális fejlesztése, közétkeztetés fejlesztése	10,60

Április		
VP3-9.1.1-16	Termelői csoportok és termelői szervezetek létrehozása	26,08
VP3-14.1.1-16	A tejágazat szerkezetátalakítását kísérő állatjóléti támogatás	36,51
VP4-4.1.4-16	Mezőgazdasági vízgazdálkodási ágazat fejlesztése	49,50
VP6-7.2.1.3-16	Külterületi helyi közutak fejlesztése, önkormányzati utak kezeléséhez, állapotjavításához, karbantartásához szükséges erő-és munkagépek beszerzése	18,40
VP6-19.2.1-16	LEADER – Helyi fejlesztési stratégiák megvalósítása	47,67
Május		
VP1-1.3.1-16	Szakmai tanulmányutak és csereprogramok	1,49
VP1-2.1.1-16	Mezőgazdasági, erdőgazdálkodási és élelmiszer-feldolgozáshoz kapcsolódó egyéni és csoportos szaktanácsadás	13,88
VP3-4.2.2-16	Borászat termékfejlesztésének és erőforrás hatékonyságának támogatása	20,00
VP3-16.1.1-16	Agrárinnovációs operatív csoportok támogatása	3,34
VP6-6.4.1-16	Nem mezőgazdasági tevékenységek beindítására és fejlesztésére irányuló beruházások támogatása	35,93
VP6-7.2.1.4-16	Tanyák háztartási léptékű villamos energia és vízellátás, valamint szennyvízkezelési fejlesztései	10,20
VP6-7.4.1-16	Jármű- és eszközbeszerzés: köz- és vagyonbiztonságot szolgáló fejlesztések, falu- és tanyagondnoki szolgálat fejlesztése jármű- és eszközbeszerzéssel	8,30
Június		
VP2-4.1.3.5-16	Kertészet korszerűsítése – kertészeti gépbeszerzés támogatása	10,00
VP3-3.1.1-16	Mezőgazdasági termelők EU-s és nemzeti minőségrendszerhez történő csatlakozásának támogatása	7,96
VP5-8.3.1-16	Az erdőgazdálkodási potenciálban okozott erdőkárok megelőzése	3,83
VP5-8.5.1-16	Az erdei ökoszisztémák ellenálló képességének és környezeti értékének növelését célzó beruházások	9,76
Július		
VP2-4.1.5-16	Az agrár-innovációs operatív csoportok innovatív projektjeinek megvalósításához szükséges beruházások megvalósítása	9,08
VP4-8.5.2-16	Az erdei ökoszisztémák térítésmentesen nyújtott közjóléti funkcióinak fejlesztése	2,00
VP4-16.5.1-16	A fenntarthatóságot célzó tájgazdálkodás, terület-és tájhasználatváltás együttműködései	4,39
VP6-16.3.1-16	Kis gazdasági szereplők között létrehozott együttműködések, beleértve a turisztikai együttműködések	2,96
Augusztus		
VP1-1.2.1-16	Bemutató üzemi programok	1,04
VP3-16.4.1-16	Együttműködések támogatása a rövid ellátási láncok és a helyi piacok kialakításáért, fejlesztéséért és promóciójáért	3,84
VP5-8.6.1-16	Erdészeti technológiákra, valamint erdei termékek feldolgozására és piaci értékesítésére irányuló beruházások	4,49
Szeptember		
VP2-6.1.1-16	A fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtott induló támogatás	37,73
VP3-3.2.1-16	Minőségrendszerekhez kapcsolódó előállítói, termelői csoportosulások tájékoztatási és promóciós tevékenysége	2,40
VP4-15.1.1-16	Erdő-környezetvédelmi kifizetések	12,66
Október		
VP6-16.9.1-16	Szolidáris gazdálkodás és közösség által támogatott mezőgazdaság	1,30
November		
VP6-19.3.1-16	LEADER – Helyi akciócsoportok együttműködési tevékenységeinek előkészítése és megvalósítása	1,92

Kiemelt téma

Takarék Agrár Központ kommentár

Hangsúlyozzuk, hogy a fentiek tervek. Ha csúszások elő is fordulhatnak, akkor is nagy számban és nagy forráskeretekkel bíró pályázatok fognak idén megjelenni. Azzal együtt, hogy a fokozott tempó, az időigényes szakmai egyeztetések miatt számítani kell módosításokra is, s emiatt gyakran kell ellenőrizni a pályázati feltételek alakulását a beadás előtt, az idei évben minden vidékfejlesztésben érdekelt vállalkozónak és vállalkozásnak középtávú döntéseket kell hoznia a fejlesztésekről, a versenyképességről.

A versenyképességet mi a fenntarthatósággal együtt, hosszú távon értékeljük. Kétségtelen, az agrárium szerelői az elmúlt évtizedben nagyon könnyen hagyták magukat stratégiai döntéseik meghozatala során a támogatási, pályázati rendszer által befolyásolni. A Takarékok azonban éppen abban próbálják ügyfeleiket segíteni, hogy ne pusztán az elnyerhető forrás, hanem a középtávú üzleti célok alapján alakítsák ki pályázati stratégiájukat is. Így kerülhető el az, hogy például a kis kapacitású élelmiszerüzemek csak néhány évig maradjanak a piacon. Olyan kínálatot kell kialakítani, és olyan piaci kapcsolatrendszert kell építeni, amire hosszú távon támaszkodhat a feldolgozó. A fogyasztók egyre inkább nyitottak a helyi termékek iránt, de ez önmagában kevés ahhoz, hogy egy kis-közepes üzem életképesnek legyen nevezhető. Ezen üzemek együttműködése, árukapcsolása, vagy eleve, közös létrehozása fontos sikertényező lehet.

Napjaink kamatkörnyezete igen kedvező, a hitelhez jutás folyamata gyors, feltételei könnyen kezelhetők. Mindez önmagában is életképes beruházás-finanszírozási megoldást jelent. Ha pedig ez kiegészül egy támogatási lehetőséggel is, akkor bizony mindenkinek el kell gondolkodnia, hogyan tud élni e lehetőségekkel. Tegyük fel magunkban a kérdést, lesz-e, lehet-e ennél is kedvezőbb hitelkondíciókra számítani, lehet-e jobb támogatási feltételekre számítani a jövőben. A válasz mindkét esetben egyértelműnek tűnik. Most kell tehát mérlegre tenni adottságainkat, lehetőségeinket, és akár az élelmiszeriparban is megteremteni egy fenntartható működés alapjait. Ekkor értékelődik fel igazán az olyan stratégiai partner, aki ezen igen nehéz döntésekben segítségünkre lehet.

A kiadványt a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. munkatársai készítették. A benne közölt megállapítások objektív és független magyarázatot tartalmaznak. Az itt közölt információk hiteles forrásból származnak, mindazonáltal az információk valóságának megfelelőségéről, helytállóságáról a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. biztosítékot nem kapott, ezért a dokumentumban leírtak teljességével és pontosságával kapcsolatban sem a dokumentum készítői, sem a Magyar Takarékszövetkezeti Bank Zrt. semmilyen felelősséget, illetve szavatosságot nem vállalnak. A kiadványban közölt előrejelzésekre, becslésekre és véleményekre a piaci viszonyok változása hatással lehet, azok megváltoztathatóak külön figyelmeztetés nélkül. Az elemzésben kialakított vélemények nem tekinthetők befektetési ajánlatnak, vásárlásra vagy eladásra történő felhívásnak.